

Valinnaisaineopas 9. luokalle

Linnajoen koulu

lv 2026-2027

Sisällys

Valinnaisaineet 9.-luokalla	3
1.1 LUKUVUOSIKURSSIT, kesto 2 vuotta (2 vvt)	3
1.2 LUKUVUOSIKURSSIT, kesto 1 vuosi (2 vvt).....	3
1.2.1 TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISTUNNIT	3
1.2.2 TAIDE- JA TAITOAINEET (syventävät).....	5
1.2.3 MUUT VALINNAISET (syventävät)	6
1.2.4 MUUT VALINNAISET (soveltavat)	7
1.3 VALINTOJEN TEKEMINEN.....	9

Valinnaisaineet 9.-luokalla

1.1 LUKUVUOSIKURSSIT, kesto 2 vuotta (2 vvt)

8. -luokan kielivalinta jatkuu myös 9. luokalla: B2-ranska tai B2-saksa.

Päättöarvosana on vieraan kielen B2-oppimäärän tavoitteiden ja kriteerien perusteella muodostettu kokonaisarviointi

1.2 LUKUVUOSIKURSSIT, kesto 1 vuosi (2 vvt)

1.2.1 TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISTUNNIT

Jokainen 8. -luokan oppilas valitsee yhden (1) taide- ja taitoaineen.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit sisältyvät aina taide- ja taitoaineiden yhteiseen oppimäärään, niinpä niistä annettava arvosana näkyy todistuksessa kyseisen oppiaineen numerona. Niistä ei anneta erillistä arvosanaa lukuvuosi- tai päättötodistukseen.

LIIKUNTA	vLI
KOTITALOUS	vKO
KUVATAIDE	vKU
KÄSITYÖ	vKS (tn/ts)
MUSIIKKI (musiikkiluokka)	vML
MUSIIKKI	vMU

LIIKUNTA	vLI
----------	-----

Monipuolista liikuntaa ryhmässä. Kurssilla kehitetään fyysistä kuntoa ja pelataan pallopelejä. Ohjelma suunnitellaan tarkemmin opettajan johdolla syksyllä. Ryhmät ovat sekaryhmiä. Ryhmässä toimiminen ja yhdessä tekeminen on yksi kurssin tavoite. Tyypillinen esimerkkitunnin sisältö: lihaskuntoharjoittelu + pallopelejä. Arviointi vaikuttaa päättötodistuksen liikunnan arvosanaan.

KOTITALOUS: Kotitalouden arkea meillä ja maailmalla vKO

9. -luokan kotitalouden tavoitteena on, että pärjäisit omassa kodissasi niin, että pystyisit huolehtimaan itsestäsi, hyvinvoinnistasi ja tekemään järkeviä valintoja. Erityisesti vastuullisuus ja ympäristön huomioiminen on tärkeää ruokavalintoja tehdessä. Lisäksi saat valmiuksia vuorovaikutukseen ja yhdessä elämiseen sekä ajattelutaitojen, yritteliäisyyden ja luovuuden kehittämiseen. Vahvistat ruoanlaiton ja leipomisen sekä puhtaanapidon taitoja. Arviointi vaikuttaa päättötodistuksen kotitalouden arvosanaan.

Keskeiset osa-alueet:

- ruoka- ja kulutusvalintojen merkitys itselle ja ympäristölle
- hyvinvointia lisäävien valintojen tekeminen käytännössä
- itsetunnon ja oma-aloitteisuuden tukeminen ja vahvistaminen
- kotitalous osana yhteiskuntaa, rahankäyttö kotitaloudessa
- eri ruokakulttuurit suomalaisessa ruokapöydässä
- kehittyminen ruoanvalmistajana ja kuluttajana

KUVATAIDE vKU

Kuvataide -valinnaisessa on hyödyksi kiinnostus kuvataiteeseen, oma-aloitteisuus ja tahto työskennellä pitkäjänteisesti. Piirtämisen, maalaamisen lisäksi tehtävät sisältävät esim. valo- tai videokuvausta, rakentelua, performanssin suunnittelua, yhteisötaiteen tekemistä ja kirjallisia tehtäviä. Töihin saadaan aiheita ja lähtökohtia esimerkiksi omista havainnoista ja kokemuksista, itselle tärkeitä kuvista, taidekuvista, näyttelykäynneistä ja ympäristöstä. Syyskaudella treenataan omaa ilmaisua erilaisilla työvälineillä lyhyiden tehtävien muodossa. Kevät työskennellään itse itselle suunnitellun tehtäväkokonaisuuden parissa. Suunnittelussa ja ohjaamisessa opettaja on apuna. Tavoitteena on oman kuvailmaisun kehittäminen sekä taiteen ja kuvakulttuurin syvempi ymmärrys. Arviointi vaikuttaa päättötodistuksen kuvataiteen arvosanaan.

KÄSITYÖ vKS

Käsityö on jatkoa 7. luokan käsityön opetukselle. Oppilas valitsee koko vuodeksi joko pehmeät (tekstiili) tai kovat (tekninen) materiaalit. Töissä voi myös yhdistää eri materiaaleja ja tekniikoita näistä molemmista vaihtoehdoista (silloin työskennellään molemmissa luokissa tarpeen mukaan). Toteutetaan erilaisia projekteja oman valinnan mukaan. Opitaan lisää suunnittelusta ja valmistuksen eri työtavoista, välineistä ja materiaaleista. Arviointi vaikuttaa päättötodistuksen käsityön arvosanaan.

KOVAT MATERIAALIT (vTN)
PEHMEÄT MATERIAALIT (vTS)

MUSIIKKI

vML ja vMU

Musiikin valinnaisessa laajennetaan musiikillista osaamista ja ymmärrystä. Kurssilla harjoitellaan uutta ohjelmistoa, joka liittyy käsiteltäviin aihealueisiin ja ajankohtaisiin teemoihin. Oppilaiden toiveet huomioidaan. Työtapoina ovat aina ensisijaisesti musisoiminen ja kuunteleminen, tutkiminen ja oppilaiden valitsevat työtavat. Mahdollisuuksien mukaan koulun ulkopuolisia vierailuita ja esiintymisiä koulun tapahtumissa. Arviointi vaikuttaa päättötodistuksen musiikin arvosanaan.

Huom! Musiikkiluokan (8A) oppilaat valitsevat musiikin vML. Muut oppilaat valitsevat vMU musiikin.

1.2.2 TAIDE- JA TAITOAINEET (syventävät)

Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Valinnaisaineen nimi, vuosiviikkotuntimäärä ja numeerinen arvosana merkitään perusopetuksen päättötodistukseen yhteisen oppiaineen nimen alle.

MOPOKURSSI	vMOPO	KS
TEKNINEN TYÖ	vTNI	KS
VAATEOMPELU	vOMI	KS

MOPOKURSSI	vMOPO	Käsityö
------------	-------	---------

Kurssilla voit kunnostaa tuunata omaa ajoneuvoa (mopo, skootteri tai mönkijä) tai kurssin projektimopoa yhdessä muiden oppilaiden kanssa. Mikäli kunnostat omaa ajoneuvoa, tulee oppilaan itse ostaa tarvittavat varaosat omaan ajoneuvoon. Kurssilla ei voi virittää eikä tuunata omaa ajoneuvoa tieliikennelain vastaiseksi. Kurssin tavoitteena on oppia huoltamaan ja korjaamaan mopoa sekä pohtia yhdessä turvallisempia tapoja toimia liikenteessä. Kurssilla voi myös kunnostaa polkupyöriä. Kurssille mahtuu 10 oppilasta ja se järjestetään Porvoon nuorisopalveluiden mopopajalla Tarmolassa, Yrittäjänkatu 2, 06150 Porvoo. Kurssin ohjaajana toimii Nuorisotyöntekijä Marko Heinonen. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

TEKNINEN TYÖ	vTNI	Käsityö
--------------	------	---------

Kurssin tavoitteena on oppia työskentelemään niin puu-, metalli-, muovi-, kone- kuin sähköopinkin käytännön töiden parissa. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

VAATEOMPELU	vOMI	Käsityö
-------------	------	---------

Kurssilla suunnitellaan, valmistetaan tai tuunataan oman valinnan mukaisia vaatteita ja asusteita eri tekniikoin. Tavoitteena on oppia lisää suunnittelusta, kaavamuutoksista, materiaaleista ja eri työtavoista. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

1.2.3 MUUT VALINNAISET (syventävät)

Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Valinnaisaineen nimi, vuosiviikkotuntimäärä ja numeerinen arvosana merkitään perusopetuksen päättötodistukseen yhteisen oppiaineen nimen alle

BIOLOGIAN TUTKIJAKURSSI	vBIT	BG
ENGLANTIA LUKIOON AIKOVILLE	vENA	EN
SUOMEN KIELEN TUKIKURSSI	vS2	SUK
ÄIDINKIELTÄ JA KIRJALLISUUTTA LUKIOON AIKOVILLE	vSUK	SUK

BIOLOGIAN TUTKIJAKURSSI	vBIT	Biologia
-------------------------	------	----------

Kiinnostaako tutkimuksen tekeminen?

Kurssilla perehdytään erilaisiin ekosysteemeihin (esim. suot, metsät, vedet) ja harjoitellaan tutkimuksen tekoa. Oppilaat pääsevät tekemään omaa tutkimusta luokassa ja myös maastossa (maastokohteet valitaan aiheiden mukaan). Kurssilla opitaan käyttämään erilaisia tutkimusvälineitä ja raporttoimaan tutkimuksen tuloksia. Mahdollisuuksien mukaan saadaan asiantuntijoita kertomaan tutkijan työstä/vierailuja tutkimuslaitoksiin. Joka jaksossa on eri tutkimuskohde. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

ENGLANTIA LUKIOON AIKOVILLE	vENA	Englanti
-----------------------------	------	----------

Englantia lukioon aikoville -kurssilla kerrataan yläkoulun englannin oppimäärää. Kurssilla kirjoitamme, keskustelemme ja käsittelemme englanniksi esim. kulttuuria ja yhteiskunnallisia ilmiöitä. Käymme läpi keskeistä kielioppia sekä sanastoa. Kurssilla on kokeita ja käytetty materiaali on pääosin sähköinen. Kurssin arviointi pohjautuu kokeisiin, testeihin sekä tuntien aikana annettuihin näyttöihin. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

SUOMEN KIELEN TUKIKURSSI	vS2	Suomen kieli ja kirjallisuus
--------------------------	-----	------------------------------

Tällä kurssilla kertaamme suomen kielen, biologian, maantiedon, yhteiskuntaopin, historian ja terveystiedon asioita pienessä ryhmässä. Kurssilla saat opettajan tukea oppiaineiden sanastoihin sekä käsitteisiin. Myös suomen kielen oppimiseen käytetään aikaa. Tämä kurssi on juuri sinulle, jos koet, että lisäkertaus suomen kieleen ei olisi pahitteeksi tai oppiaineet tuntuvat haastavilta! Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

Haluatko sujuvoittaa kirjoittamistasi ja saada etumatkaa lukioon? Tässä valinnaisessa vahvistat luku- ja kirjoitustaitojasi, opit tulkitsemaan erilaisia tekstejä ja ilmaisemaan ajatuksesi vakuuttavasti. Pääset harjoittelemaan esseitä, mielipidekirjoituksia ja luovia tekstejä – juuri niitä taitoja, joita lukiossa ja ylioppilaskokeessa tarvitaan.

Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

1.2.4 MUUT VALINNAISET (soveltavat)

Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta eli niillä ei ole varsinaista emoainetta. Valinnaisaineen nimi, vuosiviikkotuntimäärä ja numeerinen arvosana merkitään perusopetuksen päättötodistukseen Muut soveltavat aineet -otsikon alle.

KANSAINVÄLISYYSKURSSI: Around The World	vKAI
KAUPALLISET AINEET	vKP
MAFYKE TUKIKURSSI	vMFK
NUORI YRITTÄJYYS	vNY
ROBOTIIKKAKURSSI	vROB

KANSAINVÄLISYYSKURSSI: Around The World	vKAI
---	------

Sujuvatko sinulta vieraat kielet? Haluatko olla mukana kansainvälisessä toiminnassa ja tutustua eri kulttuureihin?

Kansainvälisyyskurssilla teemme yhteistyötä ulkomaalaisten ystävyyskoulujen kanssa. Työskentelemme vuosittain vaihtuvan teeman parissa internetin avulla. Yhteistyökielimme on englanti, joten pääsyvaatimuksena kurssille on hyvä englannin kielen taito. Kurssin tarkoituksena on tutustua vieraisiin kulttuureihin sekä nuorten elämään Pohjoismaissa ja muualla. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

KAUPALLISET AINEET	vKP
--------------------	-----

Tavoitteet: Oppia ymmärtämään yhteiskunnassa vallitsevia taloudellisia lainalaisuuksia niin mikro- kuin makrotaloudenkin näkökulmasta, kasvaa vastuulliseksi kuluttajaksi, saada käytännöllinen käsitevarasto talousuutisten seuraamisen tueksi.

Kurssin sisältö: talouden käsitemaailman avaaminen perinteisen luennoinnin ja kuvataallenteiden analysoinnin avulla, Talouselämä-lehtien artikkelien kautta, pari- ja ryhmätyön keinoin.

Painopistealueet: kriittinen kuluttajuus, talouden peruskäsitteistö, markkinoinnin rooli kaupallisuuden kentässä, vakuutustoimiala, kirjanpidon peruskäsitteistö, yrittäjyyden teoriaa, ajankohtaiset talouden tapahtumat ja ilmiöt.

Kurssi antaa myös perusevältä jatkaa kaupallisia opintoja sekä peruskoulun jälkeen että myös toisen asteen opintojen jälkeen.

Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

HUOM! Jos olet suorittanut Kaupalliset aineet –kurssin jo 8. luokalla, voit valita kurssin myös 9.luokalle. Samoja teemoja käsitellään 8.luokka-astetta laajemmin ja perusteellisemmin. Esimerkiksi kirjanpidon ja yrittäjyyden aihealueissa edetään pintatasoa syvemmälle.

MATEMATIIKAN, FYSIIKAN JA KEMIAN TUKIKURSSI vMFK

Kurssilla tarjotaan tukea sillä hetkellä käynnissä olevien matemaattisten aineiden kurssien sisältöjen ymmärtämiseen. Pääsääntöisesti viikon kahdesta tunnista toinen käytetään matematiikan ja toinen fysiikan/kemian parissa. Vuoden aikana kurssia opettaa kaksi eri opettajaa, jolloin opettamisen ja ohjaamisen tapaan saadaan vaihtelua. Arviointi perustuu oppilaan aktiivisuuteen ja yrittämisen määrän tunneilla. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

NUORI YRITTÄJYYS vNY

Mikä on yritys, miten sitä pyöritetään oikeasti ja miten saadaan voittoa?

Oppilaat tutustuvat yritystoimintaan ja yrittäjän arkeen perustamalla lukuvuoden ajaksi oikeita yrityksiä NY Vuosi yrittäjänä -ohjelman puitteissa. Oppilaat sijoittavat omaan yritykseensä omaa rahaansa ja saavat pitää lukuvuoden aikana yrityksen tuottamat voitot. Yritykset perustuvat oppilaiden omille ideoille ja omaan tekemiseen.

Arvioinnin perusteita ovat omatoimisuus, luovuus, yritteliäisyys ja yhteistyökyky. Lisäksi oppilaat saavat hyvin suoritetusta yrittäjyyskurssista erillisen todistuksen. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

HUOM! Yritykset rekisteröidään Nuori yrittäjyys Ry:n kautta ja ne toimivat oikean yrityksen tavoin.

ROBOTIIKKAKURSSI vROB

Robottiikkakurssilla ratkotaan annettuja tehtäviä legorobottien avulla. Robotteihin rakennetaan toiminnallisuuksia ja niiden tulee kyetä ratkaisemaan annetut tehtävät määräajassa. Kurssi aloitetaan paritöiden tekemisellä ja yhteistyötä tullaan laajentamaan monen oppilaan kokonaisuuteen kilpailujoukkueeksi. Kurssin eräs tavoite onkin First Lego League -kilpailuun osallistuminen. Mahdollisuuksien mukaan käydään tutustumassa yrityksiin, joissa hyödynnetään robotiikkaa. Arviointi numeerisesti suhteessa kurssin tavoitteisiin.

1.3 VALINTOJEN TEKEMINEN

- 8. -luokkalaiset tekevät yhteensä kaksi (2) valintaa, yhden kummastakin valinnaisainepalkista.
- Kukin valinta on laajuudeltaan 2vvt eli valinnaisten kokonaismäärä on 4 vuosiviikkotuntia (4vvt).
- Yhden valinnoista tulee olla taide- ja taitoaine. Näitä aineita ovat liikunta, kotitalous, kuvataide, käsityö ja musiikki. Ne näkyvät Wilman valikossa keltaisella värillä.
 - Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit sisältyvät taide- ja taitoaineiden yhteiseen oppimäärään ja muodostavat sille jatkumon.
 - Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit huomioidaan yhteisen oppimäärän päättöarvioinnissa.
- Jäljelle jäävä valinta (1) voi olla joko syventävä tai soveltava valinnaisaine.
 - Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Näistä tulee päättötodistukseen oma numeerinen arvosanansa yhteisen oppiaineen (ns. emoaine, esimerkiksi matematiikka) arvosanan alle.
 - Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta. Näistä annetaan päättötodistukseen oma numeerinen arvosanansa.
- Musiikkiluokan (8A) oppilaat valitsevat taide- ja taitoaineiden A₁ valinnaisiksi tunteiksi musiikkiluokan musiikin (vML).
- Jos oppilas on valinnut B2-kielen (ranska tai saksa) 8. luokalle, sen opiskelu jatkuu pakollisena valintana myös 9. luokalla.
- A2-kielen (ranska, saksa tai venäjä) opiskelu jatkuu automaattisesti myös yhdeksännellä vuosiluokalla. A2-kieli ei kuulu valinnaisainepalkkeihin, joten sitä opiskellaan näiden ulkopuolella.